

Lapin yliopisto

Oikeustieteiden tiedekunta

Prosessioikeus

INSOLVENSSIOIKEUS (OAIO1103)

Tentti 23.3.2015

Tenttitilaisuudessa jaetaan ensin oikeustapaustehtävät (tehtävät 1-3), joiden ratkaisemisessa saa käyttää lakikirjaa. Noin tentin puolivälissä lakikirjat kerätään pois ja sen jälkeen jaetaan esseekysymykset (kysymykset 4 - 6). Tämän jälkeen voi vielä vastata myös oikeustapaustehtäviin, mutta nyt ilman lakikirjan apua.

Jokainen vastaus eri paperille, nimi jokaiseen vastauspaperiin ja vastauspaperin reunaan marginaali tarkastajan merkintöjä varten.

1. Tehtävä (10 p.)

Kihlakunnanulosottomies Edward Euronen toimitti sähköpostilla Laho Oy:n toimitusjohtaja Flora Velkalle kutsun saapua Laho Oy:tä koskevaan ulosotto selvitykseen maanantaina 23.3.2015 klo 10.00. Sähköposti oli toimitettu Euroselle torstaina 19.3.2015. Laho Oy on velallisena ulosottoasiassa, jossa velkojana on Asennus Oy. Velkala omistaa on Laho Oy:n osakekannan yhdessä miehensä kanssa.

Velkala saapui paikalle mainittuna aikana ja ilmoitti ensi töikseen, ettei kutsua saapua selvitykseen ollut toimitettu laillisella tavalla, koska ulosotto selvityksessä tulee olla Laho Oy, eikä toimitusjohtaja Velkala. Velkala kiisti velvollisuutensa alistua ulosotto selvitykseen, koska ulosotto selvitystä ei lain mukaan saa tehdä sivulliselle vaan velalliselle itselleen. Lisäksi Velkala oli sitä mieltä, ettei näin tärkeitä kutsuja saa toimittaa sähköpostitse. Viesti saattaa hävitä kymmenien muiden viestien sekaan.

Lisäksi Velkala katsoi, että Euronen on esteellinen toimimaan ulosottomiehenä, koska Euronen käy säännöllisesti golfaamassa hakijana olevan Asennus Oy:n toimitusjohtajan Taisto Puttisen kanssa. Velkala vaati, että Eurosen esimiehen tulee tehdä asiassa päätös ja vaihtaa ulosottomies esteettömään.

Euronen ilmoitti, että kutsu on täysin laillisesti toimitettu ja ettei katso itseään esteelliseksi. Sen jälkeen Euronen totesi, että nyt sitten toimitetaan se ulosotto selvitys.

Euronen velvoitti Velkalan tekemään luettelon Laho Oy:n tileistä, saatavista ja huomattavimmista veloista. Velkala kiisti velvollisuutensa tehdä mitään luetteloita ja vetosi myös pankkisalaisuuteen ja oli sitä mieltä, ettei tällaisia tietoja tarvitse antaa ulosottomiehelle.

Kun Velkala jatkoi vastusteluaan, Euronen puolestaan totesi, että tiedot on annettava heti 300 euron sakon uhalla niin, että määrä nousee 100 euroa jokaista tuntia kohden, jona Velkala kieltäytyy antamasta tietoja. Velkala protestoi voimakkaasti ja kiisti ulosottomiehen oikeuden asetella sellaisia kohtuuttomia uhkasakkoja. Velkala kuitenkin varmuuden vuoksi kysyi, onko ulosottomiehellä oikeus käyttää seuraavaksi painostusvankeutta.

Lopulta Velkala kuitenkin myöntyi ja antoi Eurosen pyytämät tiedot. Ulosottomies kysyi, onko luettelossa myös sellainen omaisuus, joka kuuluu Velkalan mielestä ulkopuoliselle. Velkala kiisti jyrkästi velvollisuutensa antaa tietoja sivullisen omistamasta omaisuudesta, koska sitä ei saa ulosmittata.

Miten tapausta tulee arvioida ulosotto kaaren mukaan? **Mainitse asiaa koskevat lainkohdat ja sovelle niitä tapaukseen (älä turhaan selosta lainkohtien sisältöä).**

2. Tehtävä (10 p.)

Pamelan Muoti Oy (PM Oy) asetettiin konkurssiin käräjäoikeuden päätöksellä. Päätös konkurssiin asettamisesta annettiin 23.3.2015 klo 9.00. Päätöksen oli merkitty, että Lama Oy:n tekemä konkurssihakemus oli jätetty käräjäoikeuteen 17.3.2015.

Käräjäoikeus määräsi pesänhoitajaksi asianajaja Rurik Pykälän. Pykälä ryhtyi selvittämään, mitä omaisuutta pesään kuuluu. Pykälä havaitsi, että huomattava määrä PM Oy:n omaisuutta oli ulosmitattu 10.11.2014 ulosottoasiassa, jossa velkojana oli Cooli Oy. Pykälä otti yhteyttä Cooli Oy:n toimitusjohtajaan ja tiedusteli, minkälaisesta saatavasta oli kysymys. Toimitusjohtaja ilmoitti, että asialla ei ole mitään väliä, koska ulosottomies on tilittänyt jo aikoja sitten varat lainvoimaisen tuomion perusteella Cooli Oy:lle eikä ulosottokaaren mukaan lopullisesti tilitettyjä varoja saa periä takaisin. Mitään mahdollisuutta ei ole enää saada rahoja konkurssipesään. Kun Pykälä tutki asioita tarkemmin, hän havaitsi, että PM Oy omistaa 80 % Cooli Oy:n osakkeista.

Pykälä huomasi myös, että PM Oy:llä on maksamaton lasku Malli Oy:lle, mutta laskun eräpäivä on vasta kahden viikon kuluttua konkurssiin asettamispäätöksestä laskettuna.

Miten Pykälä arvioi Coolin Oy:n hyväksi toimitettua ulosmittausta ja sitä, onko Malli Oy:n saatava konkurssisaatava?

Mennäänpä tuleviin tapahtumiin: Pykälä laati asianmukaisesti velallisselvityksen ja pesäluettelon, jonka allekirjoittamisesta PM Oy:n toimitusjohtaja Sipsa Sievä kieltäytyi, koska ei millään jaksaa muistaa kaikkia firman asioita syvän väsymyksen vuoksi. Pykälä ilmoitti, ettei Sievä saa poistua paikkakunnalta ja että seuraavaksi Sievä viedään vankilaan ja pidetään siellä, kunnes on valmis vahvistamaan pesäluettelon oikeaksi. Tässä kohden Sievä protestoi lujasti ja vetosi vapauteensa ja liikkumisoikeuteensa perusoikeutena.

Miten arvioit Pykälän toimia Sievää kohtaan?

Vastaa lihavoituihin kysymyksiin. Mainitse asiaa koskevat lainkohdat ja sovelta niitä tapaukseen (älä turhaan selosta lainkohtien sisältöä).

3. Tehtävä (10 pistettä) (jokainen kohta 2 pistettä)

Vastaa seuraaviin kysymyksiin enintään kuudella rivillä per kohta ja mainitse soveltuva lainkohta. Vastaus ilman lainkohtaa ei tuota pisteitä.

- a) Velallisen pääintressien keskus sijaitsee Espanjassa, mutta velallisella on Suomessa omaisuutta. Voidaanko Suomessa aloittaa sekundäärimenettely?
- b) A on ulosottovelallisena ja hänen omistamansa asunto on ulosmitattu. Voiko A jättämällä käräjäoikeuteen velkajärjestelyhakemuksen saada asunnon ulosottomyynnin keskeytymään?
- c) Velalliselle on painavasta syystä myönnetty yksityishenkilön velkajärjestely, vaikka hän on vuosi sitten antanut ulosottoselvityksessä virheellisiä tietoja. Mikä on velkajärjestelyn maksuohjelman pituus?
- d) Voidaanko vakuusvelkaa järjestellä yrityssaneerauksessa?
- e) 10 000 euron suuruisen luoton vakuutena 8 000 euron suuruinen yrityskiinnitys. Yrityskiinnitys kohdistuu irtaimeen omaisuuteen, jonka arvo on 6 000 euroa. Mille määrälle yrityskiinnitys saa etuoikeuden konkurssissa?

Lapin Yliopisto

Oikeustieteiden tiedekunta

Prosessioikeus

INSOLVENSSIOIKEUS (OAIO1103)

Tentti 23.3.2015

Esseekysymykset 4 - 6 jaetaan n. klo 12:30, kun lakikirjat on kerätty pois.

Esseekysymysten osalta vastaustila enintään 2 sivua/kysymys. Vastaaminen tenttivastauspaperin keskiaukeamalle suositeltavaa.

4. TEHTÄVÄ

Luovan tuhon teoria konkurssioikeudessa. (Max 10 p.)

5. TEHTÄVÄ

Velkajärjestelyn painavat vastasyt. Vastaustila enintään 2 sivua. (Max 10 p.)

6. TEHTÄVÄ

Monivalintatehtävä. Valitse jokaisesta alakysymyksestä yksi paikkansa pitävä väittämä. Oikea vastaus 1 p., väärä tai puuttuva vastaus -0,5 p. Vastaus erilliselle tenttivastauspaperille. Tehtävän kokonaispistemäärä ei vähennä muiden tehtävien pistemäärää. (Max 10 p.)

- A)
- 1) Pakkoakordi on yhä käyttökelpoinen vaihtoehto osassa konkurssitapauksista.
 - 2) Likvidaatiokonkurssin yhteydessä yrityksen liiketoiminnan lakkaaminen ei ole välttämätöntä.
 - 3) Tyypillinen jälkikonkurssi on saneerausohjelman toteutumisaikana alkava konkurssi.

- B)
- 1) Asianmukaisuusvaatimuksen vastaisesti toimiva velkoja voidaan tuomioistuimen päätöksellä vapauttaa konkurssipesän hallinnosta konkurssiasiamiehen hakemuksen perusteella.
 - 2) Konkurssivelallinen on oikeutettu saamaan konkurssipesästä ne asiakirjat, jotka kohdistuvat hänen henkilökohtaisesti hankkimaan tietotaitoon (know-how).
 - 3) Konkurssipesän velkojatarho ei voi vapauttaa pesänhoitajaa tehtävästään.
- C)
- 1) Konkurssipesä on konkurssikelpoinen oikeussubjekti.
 - 2) Verotusyhtymä on konkurssikelpoinen oikeussubjekti.
 - 3) Evankelisluterilainen kirkko on konkurssikelpoinen oikeussubjekti.
- D)
- 1) Konkurssiin asettaminen on velkojatarhon edun varmistamiseksi mahdollista, jos velallinen on tullut tilapäisesti maksukyvyttömäksi.
 - 2) Konkurssiin asettamisen tilanteissa sovelletaan velkojan yksinomaista näyttötaakkaa velallisen oikeusturvan varmistamiseksi.
 - 3) Velallisen maksujen lakkaaminen on hyväksyttävissä maksukyvyttömyyden indisioksi.
- E)
- 1) Konkurssivelallisella ei ole itsekriminointisuojan perusteella velvollisuutta edistää konkurssipesän selvittämistä.
 - 2) Tuomioistuin voi myös konkurssin alkamisen jälkeen määrätä, että velallinen ei saa poistua maasta.
 - 3) Luonnollisen henkilön konkurssi voi vaikuttaa hänen kelpoisuuteen toimia paikallisen urheiluseuran hallituksen jäsenenä.
- F)
- 1) Konkurssin alkamisesta seuraa, että konkurssivelallinen menettää omistusoikeuden konkurssipesään kuuluvaan omaisuuteen.
 - 2) Konkurssin alettua konkurssipesän omaisuuteen voidaan kohdistaa ulosottoa ainoastaan, jos ulosotto on saatettu vireille ennen konkurssihakemuksen jättämistä.
 - 3) Ennen konkurssia alkanut ulosottomenettely sittemmin konkurssiin haettua velallistahoja vastaan pysyy konkurssin hakemisesta huolimatta vireillä 6 kuukautta konkurssin alkamisesta lukien.

- G) 1) Konkurssilla ei ole konkurssivelallisen sopimussuhteita lakkauttavaa vaikutusta.
- 2) Konkurssi muodostaa konkurssivelallisen sopimuskumppanille sellaisenaan perusteen purkaa tai lakkauttaa sopimussuhde.
- 3) Jos konkurssivelallinen ei ole täyttänyt sopimusvastuutaan velkojatarhaa kohtaan konkurssin alkaessa, on se sinällään riittävä peruste sopimussuhteen purkamiselle.
- H) 1) Ulosottoeruste ilmenee aina asiakirjana.
- 2) Ulosottoerusteeksi ei hyväksytä verojäämäluettelon otetta.
- 3) Ulosottoviranomaisen velvollisuus on hyvän hallinnon perusteiden mukaisesti tarkastaa ulosottoerusteena olevan ratkaisuaktin aineellisoikeudellinen virheettömyys.
- I) Ulosottovelallisen palkan ylittyessä yli nelinkertaisesti laissa säädetty suojaosuus, voidaan tarkemmin säädetyn progressiivisen asteikon perusteella ulosmitata ulosottovelallisen palkasta enintään
- 1) 36 prosenttia palkasta.
- 2) 50 prosenttia palkasta.
- 3) 60 prosenttia palkasta.
- J) 1) Velkojat päättävät yrityssaneerausmenettelyn aloittamisesta saataviensa mukaisessa suhteessa.
- 2) Saneerausmenettelyn aloittamisesta päätettäessä ei ratkaisuperusteeksi soveltu velallisen oletettu maksukyky menettelynaikaisten velkojen osalta.
- 3) Ainoastaan ennen yrityssaneerausmenettelyn vireille tulon hetkeä syntyneet velat ovat käsitteellisesti saneerausvelkoja.